

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Reus Divendres 14 de Juliol de 1899

Núm. 3.314

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals Hibèriades d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallorfe, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes 1.000
De provincies trimesstrals 2.500
Estranger y Ultramar 3.000
Anuals, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

La que paga més

contribució de la pro-

Oberta tota la nit

Es lo millor remey pera combatre per oró-nica y rebelde que sia tota classe de...

MOS

vincia.

Espartachs d' Argenteuil

Se'n venen diariament a la botiga d' EN GAMBÚS, carrer de Vilá (Bou), núm. 12.

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrarà forsa motria ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho sollicitin.
Los Motors de corrent continua a la vegada que extraordinaries condicions d' economia en lo cost de com-
pra y consum, reuneixen las de marca silenciosa, gran limpiesa, espay reduhit y facilissim maneig; ventajass
dificils d' obtenir ab altres sistemes. Tenen marca senzillament variable y ab un simple moviment de palanca
se regulan y cambian a voluntat, las velocitats minima a maxima.
Los gastos d' oli pera son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat conside-
rarse com nuls.
En aquestas oficinas se facilitaran cuanta classe de datos sean necessaris.
Reus 9 Juny, 1899.—Per la *Electra Reusense*, LO DIRECTOR.

Secció doctrinal

Perá 'l govern

D' aqués que s' han obert las Cortes, hi ha parlat sovint del catalanisme y unas vegades algun diputat catalá y altres lo mateix govern han afirmat que el catalanisme té ben poca importancia y, sobretot, han fet constar solemnement que el catalanisme no es un perill. Dir que el catalanisme no té importancia es o pecar per inexactitut ó donar probas d' un entenfent tan petit que no s' concebeix pugui esser aplicat a las dificultoses funcions politicas d' un Estat; manifestar que el catalanisme no es un perill, es exposar una veritat axiomática perque may pot esser un perill lo que es un remey salvador, lo que es lo ferro rubent que ha de destruir las cancrenas que no descompon, lo que es esclat de vida sanitosa que no ha de fer outes y dignes, civilisats y honrats y forts y potents perá la vida social.

Los diputats catalans poden anar dihent que el catalanisme no té importancia; los catalanistes s' hi amohinan molt poch ab las afirmacions d' aquets senyors, que per res se preocupan dels positius interesos de Catalunya y que solzament dirigeixen totas las sevas activitats a fins purament egoistas. Son diputats, y desconeixen los sagrats debers que han de cumplir; exerceixen funcions legislativas, y ni saben lo que vol dir legislar; ni qu' els legislin, ni si lo que inconscientment aproban es beneficiós ó perjudicial perá la societat que representen. Son gent que no més seben que son diputats. Son personas de poch enteniment y ab los sentiments pervertits; que tot lo que dihen y fan no produheix altres efectes que causar perjudicis; que no s' estiman al proxím ni a la societat; que lo que son debers inexcusables, ho califican d' exageracions ignoscents dels que no tenen mon; que crehen que la humanitat es un remat del que cal esserne pastor; y que entenen que la be- la justicia y la moral intranzigent son cabories de la gent que no es práctica, ó sia de la gent que no pod-n entendre que esser práctic volgui dir esser expoliador dels bens morals y materials del comú, no deixar desenrotllar altres sentiments que ls egoistas, y rures de las grandesas morals del veritable humanisme. Aquestos senyors poden dir lo que vulguin del catalanisme. Las sevas apreciacions no tenen cap valor: son tonos y dolents.

Mes que sia 'l govern qui fassi certes afirmacions respecte del catalanisme, no s' pot comprendre. Los governs tenen la obligació de saber tot lo que passa als Estats que regeixen, y al dir lo govern espanyol que el catalanisme no té importancia, ó falta a la veritat y enganya als espanyols, cosa que no deu fer cap govern,

ó be realment ho diu de bona fé y proba que los governs del Estat espanyol son sempre llogichs al demostrar de totas las maneres y per tots los motius la seva inepticia. Lo catalanisme, ben clar le dit en son programa que no traveilla l' ombra; lo catalanisme, quin desenrotll y quina importancia tohtom regoneix: Catalunya, se compien en dir clar y catalá al govern, per si realment no ho sab; que a Catalunya, hi ha un moviment social de renaixensa importantissim, quins fins son la reivindicació de la nacionalitat perá Catalunya y la depuració de nostra rassa maledjeda per la influencia castellana. Que ho sápigam, donchs, lo govern, y que no enganyi més als espanyols.

Lo catalanisme es un moviment social quina importancia no s' ha de deduhir del nombre dels adeptes a la doctrina; sino de la qualitat dels principis que la constitueixen. Los catalanistes som molts, som nombrosissims, sápigamo lo govern; mes si s' empenya en creure que som poch, entéris del programa del catalanisme y s' convencerá de la importancia que té. Vol lo govern que ls catalanistes avuy siguem poch? Donchs suposem que som poch; mes aixó no minva importancia als principis catalanistes; perque si avuy fossim poch, ben prompte seriam moltissims; y com que are ja som un gran nombre, ben prompte tot Catalunya será catalanista. Los senyors del govern s' hi fan de fixar be: los principis del catalanisme son de tal qualitat, que adhoc suposant que are per are los sostinguts una persona sola, hauria de considerarlos importants tot govern no mancat de la instrucció y cultura necessaries, perque veuria que no son principis politichs eixits d' alguna personalitat concupiscent, sino expressió de lleys naturals que exigeixen la rectificació biológica y sociológica de la vida anómala que porta un organisme social tan complet com la nacionalitat catalana. Y cal que sápigam lo govern del Estat espanyol, per que ho sápigam tot Espanya, que l' compliment d' aqueixas lleys ningú l' deturará, perque la naturalesa es més potenta que totas las forssas de la dolenteria humana. La naturalesa selecciona tant als organismes biológichs com als organismes socials, y aqueixa lley de selecció que s' realisa a tothora, exerceix la seva finalitat perfeccionadora sobre l' Estat espanyol. Tot lo que sia inútil ó que sia obstacle del progrés humá, s' enfonzará ó rebrá la sava potent d' organismes socials vigorosos; mes lo que tingui elements de vida per anar endavant, perá contribuir a la evolució de la humanitat, prosperará, viurá y arribará a tenir vida propia, autonomía; com tenen los organismes que per la seva virtualitat se bastan perá cumplir los fins que tenen assenyalats perá concorre a la evolució humana.

Lo que ha d' esser, será. La regeneració del Estat espanyol per los esforços de la rassa castellana, es un impossible. Es una rassa degenerada perque té sangs

barrejadas; aquestos empelts de rasses produheixen los mateixos efectes que als individus. De moment produheixen un bon resultat aparent, donant per resultat productes desequilibrats que poden passar pergenials, pero quinas consecuencias proximas son la impotencia social y la desaparició. Espanya, empeltada de sang mora, doná un sigle d' esplendors de desequilibre ab lo descubrimient d' América, ab lo misticisme relligiós, ab un esclat de literatura delirant y ab prodigis de filosofia imaginativa y renyida ab la realitat; peró al costat d' aquestas manifestacions enlluernadoras, imprevist, desordre, desgabell, fatuïtat, senualisme y falta de sentit comú. Sas consecuencias: imbecilitat, anoreament, falta de sentit moral y de capacitat y desorganización social. Un nou empelt sols li dará vida fentla desaparixer, y si encara te prod vitalitat perá resistir lo creuament ab una altra rassa, cal planyer a aquesta perque n' sortirá degenerada. Los organismes socials degenerats ó desapareixen, ó degeneran a qui s' vol donar vida.

La nacionalitat catalana, no degenerada per creuaments, ha resistit la influencia castellana, no ha barrejat las sangs ab ella y sola n' ha sortit perjudicada per l' acció de lleys y costums; mes aquesta acció no es jamay definitiva, com no es la produhida per la transició de vida d' una rassa a una altra. Los catalans, biológicamente, no están modificats; seguim essent catalans ab totas las qualitats y defectes de nostra rassa; com a sobreposadas, patim las anomalias que la influencia del medi espanyol nos ha ocasionat. Si hagües creuament nostra rassa estariam perduda, no tindríem remey, hauríam de acobimbrir, no existiríem catalanistes. Mes aquest existeix com a proba de la nostra integritat nacional y com a manifestació exponetiva de la naturalesa, que si es corrèctiu lo medi, ó sie modificat per que sia lo que es convenient a la modalitat humana de nostra nacionalitat.

Y a Madrid, ó sia alla ahon impera 'l criteri de la rassa degenerada, que pensia y dignu lo que vulguin. Fixis hi be 'l govern, y dignu a pot seguir dihent que el catalanisme no té cap importancia, essent com es una mostra positiva de que el Estat espanyol hi ha una nacionalitat que no está degenerada, y essent com es una manifestació de la naturalesa quina finalitat es salvarnos de l' acció que sobre nosaltres exerceix una rassa quin grau de degeneració es lo avançadissim que manifesta la vida política y social del Estat espanyol.

MARTÍ y JULIA

Al dia

Generals convenionals

Ve que 'l general Polavieja nombra al general Ochoando capità general de Sevilla; ve que al cap de poch temps lo mateix general Polavieja treu de Sevilla al general Ochoando y l' fa cap padre de la *cria caballar*; ve que 'l general Ochoando corra cap al Senat y diu que si l' han tret de Sevilla es perá servir a un amic del ministre de la Guerra ó de la seva senyora; ve que 'l general Polavieja diu que si l' han tret de Sevilla es perque un amic li va dir que hi estava a disgust, pero 'l ministre s' enfada y vol di mitir perá poguer dir al general Ochoando quantas fan quinze, y l' hi escriu a n' aquest una carta forta; ve que en Si vela y 'l general Martinez Campos intervenen perá conjurar lo gran conflicte y logran que 'l ministre de la Guerra no dimiteixi; ve que 'l general Ochoando fa fer a 'l home bo a n' en Navarro Rodrigo que logra que 'l general Polavieja retiri la carta forta; y ve que 'l general Martinez Campos diu desde dalt de tot de la presència del Senat que 'l general Ochoando no va dir res de totalló que tothom va sentir; perque si ho hagües dit, está clar, el des-

de la presidencia l'hauria cridat al ordre; y com que no l'hi va cridar...

Total: que agut no ha pasat nada; que tot se pot resumir en un saine que podria titularse «Tres generals, dos politichs, una carta y varias equivocacions»; y que, de cuyas resultas hem quedat ja del tot regenerats.

La conveniencia general ha convertit als tres generals en generals conveniencias. «Yo no he oido nada, tu no has escrito nada; el no ha dicho nada.» Nada, nada, nada. Los noires generals es de lo que saben mes; de nadar. De nadar y guardar la roba.

La conveniencia general ha donat motiu pera que 'ls dos politichs poguessin fer lo paper classic dels politichs espanyols segons las reglas del que n'es mestre entre tots, del perincli Sagasta; los dos politichs han fet magnificament lo paper d'apedassachs. Tot esta arreglat sense que ni tant so's s'hagi hagut d'acudir al medi classic entre 'ls clasichs d'arreglar ho per medi d'aquellas «acias» ja famosas. S'ha salvat la patria.

La conveniencia general ha tingut la fortuna, per art de bruixeria sens dubte, de que en lo Diari de Sessions no sortis lo que va dir l'Ochando, de que los del correu no repartissin la carta que va escriure en Polavieja, y de que l'president del Senat dongues ententent als senyors senadors de que tot alló dels amichs y de la senyora del ministre de la Guerra, lo mateix los senadors, que 'ls periodistas, que 'l publich de las tribunas, tots ho van somniar que ho havian sentit.

Y digo yo, parodiando a Sor Juana Inés de la Cruz:

¿Cuál será más de culpar
Aunque cualquiera mal haga

la prudencia de l'Ochando; la justicia d'en Martínez Campos; la fortaleza d'en Silvela; la templanza d'en Polavieja; y a posteriori l'ardua sentencia.

Certamen literari de Sans

En la festa d'enguany, que s'celebrará l dia 24 d'Agost prop-venient, organizada per la societat «Lliga de Contribuyents de Sans», seran adjudicats los següents premis:

- I.—Flor natural ab un llas brodat, ofrena d'algunes distingidas senyoretas a la millor poesia (tema lliure).
II.—Objecte d'art, ofert per la societat organitzadora, a una poesia d'esperit patriotic.
III.—Objecte d'art, costejat per la societat «La Familiar Obrera», a una poesia (tema lliure).
IV.—Objecte artistic, ofert per don Salvador Piera, a una poesia (tema lliure).
V.—Objecte artistic, costejat per don Jaime Boix, a una poesia (tema lliure).
VI.—Obra d'art, del distingit escultor don Joseph Campey, oferta per son autor a una poesia (tema lliure).
VII.—Obra d'art, del llorejat escultor don Salvador Longarriu, la ofereix son autor a una poesia (tema lliure).
VIII.—Obra d'art, oferta per son autor lo jove escultor don Antoni Pujol, a una poesia (tema lliure).
IX.—Objecte artistic, ofert per don Antoni Oliiva, a una poesia (tema lliure).
X.—Objecte artistic, costejat pel regidor don Lluís Pidal, a una poesia (tema lliure).
XI.—Objecte artistic, ofert per don Enrich d'Horta, a una poesia (tema lliure).
XII.—Objecte artistic, costejat per la Societat «Catalana del Gas» a una poesia (tema lliure).
XIII.—Objecte artistic, ofrena de don Ramon Fiorenza a una poesia (tema lliure).
XIV.—Premi humoristic, ofert pel fabricant don Valentí Monràs, a una poesia festiva.
XV.—Dibuix original del distingit artista don Jaime Pahissa, ofert per son autor, a un treball literari en prosa (tema lliure).
XVI.—Objecte d'art, costejat pel regidor don Joseph Foncuberta, a una memoria sobre l tema «Reformas que ha de portar a cap l' Ajuntament pera conseguir la completa urbanisacio del ex-poble de Sans y foment de la seva riquesa».
XVII.—Premi, ofert pel regidor don Rafel Roig y Torres, consistent en un aparell automatic complet, perfeccionat, pera combatre l mieldiu y demes malalties criptogamicas del cep y arbres fruyters: Se concedira al mes senzill y practic treball estudiant clos medis que deurian emplearse pera establir en las regions agricolas mes adecuadas d'aquest districte l cultiu intensiu de fruytas y productes d'horta primerenchs, que donada la importancia del mercat de la capital, hauria de reportar grans beneficis.

Las composicions que optin als referits premis hauran d'esser ineditas, escritas en catala y enviadas al President d'aquesta societat (sens firma d'autor y acompañadas d'un plech clos contenint lo nom d'aquest), fins al dia 10 del vinent Agost. Lo Jurat podra concedir los accessits que crega merescuts.

Forman lo Jurat Calificador los senyors D. Joaquim Riera y Bertrán, don Joseph Franquessa y Go-

mis, D. Jacinto Laporta, D. Manel Folch y Torres y D. Joan Riba. Sans 10 de Juliol de 1899.—P. A. de la J. D., Eduard Pujol, President.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 13 de Juliol de 1899

FACILITADAS PER D. RAMÓN GISPERT

Table with 7 columns: Horas d'observació, Barómetro aneroide, Grau d'humiditat, Pluja en 24 horas, Agua evap. en 24 h., Estat del cel, Obser. particular. Rows for 9m and 3t.

Un colega local siente que cert periodich continuhi dihent impertinencias a prop de una senyora que aquets dias nos ha favoregut ab sa visita.

Lo periodich al que deu fer referencia lo colega res ha dit contra la dona sino contra lo que representa que es total diferent.

La donya y senyora Angeles Lopez de Ayala, es la Secretaria de la Comissio executiva revisionista barcelonina, y francament, que vinguin faldillas a ocupar un lloch en aquella Comissio y que siguin també faldillas las que nos escolfin lo cap, als que no coneixen res mes que cantants y flamencas, los espanta aquesta nova classe de gent.

Los republicans ficats dins del Municipi de Tarragona ahir votaren contra una proposicio en la que s'demanava cambiar lo nom del passeig de Santa Clara pel de Castelar.

Preguin nota los seus companys d'ideas de aquesta ciutat.

Tota la nit del dimecres y mati d'ahir los nuvols ens favoregueren ab una abundant pluja que ha vingut a ahirar l'estat llastimos de nostras terras tentos esperansar que 'ls fruyts prosperaran y que la cullita se salvara. Al mitj dia s'aclarí 'l cel lluhint lo sol. De tots modos la temperatura sembla que no estigui pron asserenada.

Que fa la Comissio que entent en la cuestio del non terrocarri? Los dias passen y no convé.

Es precis mantenir lo caliu de la indignacio que va causar la resposta del Alcalde de Tarragona, si s'vol fer una protesta digna, seria imponent.

Copiám de la «Revista España» que s'publica a Madrid.

«La Doctrina en mallorquí».—El ilustre Obispo de Mallorca, D. Pedro Juan Campins, ha publicado un edicto por el cual declara y manda que el único texto de Doctrina Cristiana que puede y debe enseñarse en aquella diócesis, lo mismo en parroquias que en colegios, seminarios y escuelas, es el escrito en mallorquí, titulado «Compendi de la Doctrina cristiana», redactado y mandado publicar por el propio señor Campins, prelado de Mallorca, el cual ha prohibido además que sin licencia del ordinario se publique texto alguno que no sea del referido compendio.

El respectable Obispo alega en pró de su resolución el art. 87 de la Ley de Instrucción pública de 9 de Septiembre de 1857, que dice que la Doctrina cristiana se estudiará por el catecismo que señale el prelado de la diócesis.

No sabemos que clase de reparos podrá poner el Ministro de Fomento a esta resolución tomada en uso de su derecho por el Obispo de Mallorca, pero si ha de respetarla convendrá que modifique el criterio que parece mantener en contra de alguno de los ideales del regionalismo catalán, como es el de que los libros de texto estén impresos en la lengua del antiguo principado y no en castellano. Si la Doctrina cristiana, que es la palabra divina, se puede y debe enseñar en los idiomas regionales, parece natural que con ellos se exprese el pensamiento en lo que concierne a cosas puramente terrenales. Lo que ha hecho el señor Obispo de Mallorca, y que nosotros respetamos y acatamos profundamente, contradice la antigua doctrina conservadora contra los sermones pronunciados en los dialectos ó lenguas de las regiones, doctrina desarrollada por el señor Romero Robledo en una circular sobre las predicaciones religiosas en vasecuence, contra las cuales protestó el antiguo partido conservador.

De todas suertes, nos parece que los regionalistas de Manresa están de enhorabuena.

Nosaltres nos n'alegrém porque potser ab lo mirall del senyor Bisbe de Mallorca s' miraran alguns que creuen que 'l castellá es la única llengua pera parlar ab los Sants del cel y ab la gent de la terra.

Copiám de «La Ven de Catalunya»:

Segons telegrama rebut ans d'ahir vespre en lo Consulat general de Fransa, l'esquadra francesa comandada per l'almirall Fournier, arribará a las ayguas de Barcelona lo diumenge vinent a las nou del mati.

Com poden veure nostres llegidors, han quedat confirmadas oficialment las noticias que havíem publicat referents a la visita de l'esquadra francesa, en contra de lo afirmat per varis colegas locals.

En la actualitat se deuen trobar ja reunits a Port-Vendres totos los barcos que han de formar la esquadra que ns visitarà, ja que ahir devian arribarhi 'ls últims pera completarla.

Pel ball de gala que en obsequi als marins francesos donará 'l senyor Arnús en lo teatre Lírich, los cosos de guarnició ja han entregat las llistas de quefes y oficials que pensan assistirhi.

Lo ministre de la Gobernacio no está disposat a que sufreixin nou aplassament los exámens pera contadors provincials y municipals.

Los exámens se comensarán lo dia 14 que es lo fetxa pera que foren anunciats.

A Santa Pola (Alicant), a consecuencia de menjar pá, més de vuitanta personas s'han intoxicat.

Han mort dos, estant molts en estat grave. S'está practicant l'análisis del pá en lo Laboratorio municipal d'Alicant.

La Junta calificador d'aspirants a destins civils del Ministeri de la Guerra anuncia vacants la plaza d'aspirant de la Administracio d'Higenda d'aquesta provincia, dotada ab l'haber anyal de 1.000 pessetas.

S'ha donat principi a la impresio de las llistas electorals de la provincia, després de rectificades de gudament.

Comensan a circular ab profusio duros anomenats filipins, que, com es sabut, sufrenen una gran pérdida en lo cambi.

En tots los pobles del partit de Falset se queixan amargament los agricultors de la plaga filoxérica que ha invadit casi per complet totas las vinyas.

Han sigut presats en llibert sis dels individuos presos a consecuencia dels lamentables successos ocorreguts a Tortosa lo dia 16 d'Abril últim.

S'han prorrogat las oposicions pera secretaris de Diputacions provincials que devian celebrarse a Madrid avuy.

Un dinamo de 2400 kilowats.—«Electrical Engineer» anuncia que en los talleres de la «Federal Electric Company» se construhix actualment lo mejor dinamo que s'ha conegut; se destina a la traccio eléctrica, y quien estigui acabat se destinará a l'estacio Logan Street, a Luisville, per compte de la Luisville Railway Company.

Aquest dinamo tindrà 22 polos y sa potencia será de 2400 kilowats, ó sia de 3000 cavalls. Una máquina de vapor Compound de 4000 cavalls la farà a la velocidad de 75 toms per minut. Se construhirá la generatriu de modo que la càrrega pugua aumentarse en un ters; aixís es que la potencia s'elevará, en cas de necessitat, a 3200 kilowats.

Las principals dimensions d'aquesta máquina son las següents: diámetro exterior de la corona fixa, 5'70 metres; amplitud d'aquesta corona, 1'25; diámetro de la armadura, 3'80; idem del conmutador, 2'80; idem del arbre, 68 centímetros. La armadura y l'colector pesan 37'6 toneladas.

Lo recaudat ahir en la Administracio de Consums d'aquesta ciutat per diferents especies, puja a pessetas 476'10.

Desde Alexandria de Egipte dihen que s'han registrat en aquell país 62 novas invassions y 24 defuncions de peste bubónica.

La epidemia se va difundint entre la poblacio de Bushire, que es molt fanática, y s'nega a sometres a las midas preventivas. Se tem que la plaga penetri a Europa, per Rússia durant la tardor próxima.

Es d'advertir que 'l govern de Persia no adopta cap mida pera contenir la propagacio de la epidemia.

Secció oficial

registre civil

delos dias 11 y 12 de Juliol 1899

Nasciments

Rosalía Taixés Bernat, de Sinforia y de Bernarda. Maria Pàmies Madurell, de Salvador y de Joseph.

Magdalena Vallés Castelló, de Joseph y de Carme. Cap.

Defuncions

Raimunda Oriol Jornot, 67 anys, Montserrat, 17.

Secció religiosa

Sant d'avuy.—Sant Bonaventura. Sant de demà.—Sant Enrich.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 12

De Marsella y Barcelona en 3 dias, vapor Miguel Gallart, de 2.403 ts., ab trazit, consignat a D. Emili Borrás.

De Barcelona en un dia. Enrique, de 34 ts., en lastre, consignat a D. Joan Mallol. De Vejer en 16 ds. l. Santa Engracia, de 42 ts., ab tunyina, consignat a D. Manuel Rodriguez. De Marsella, en 24 hs. v. rús Titania, de 1.210 toneladas, ab tranzit, consignat als Srs. Boada germans.

Despatxades

Pera Montevideo y esc. v. Miguel Gallart, ab efectes. Pera Barcelona v. noruech Modesta, ab tranzit. Pera Candia l. Santa Maria, en lastre.

J. Marsans Rot

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Table with exchange rates for various locations: Interior, Exterior, Amortizable, Cubas 1896, Cubas 1890, Exterior Paris, Paris, GIROS, Londres.

Bolsi de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Table with exchange rates for various locations: Interior, Orenses, S. Juan, Norts, Fransas, Filipinas, Exterior, Paris, Londres.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Colégi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

Table with exchange rates for various locations: Londres, Paris, Perpignan, VALORS LOCALS, ACCIONS, Gas Reusense, Industrial Farnera, Banc de Reus de Descomptes y Prestams, Manufacturera de Algodón, Companyia Reusense de Trànsvias.

se 'ns porta a la llyta, a ella aném ab la tranquilitat del qui no la ha provocat devent solzament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus interessos. R-us 2 Maig de 1899.—Per la «Electra Reusense» Lo Director.

AVIS

Per acort del Ilm. senyor Director general de Correus y Telégrafos se convoca a concurs als propietaris de fincas urbanas de Reus que vulguin cedir en arrendament, local suficient para instalar per terme de quatre anys las oficinas de Correus de dit punt, ab venda para el jefe de las mateixas, quin concurs se verificará en la Estafeta de Reus, als trenta dias de publicat aquest anunci.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS Hort de Pau Abelló Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Telégramas

Madrid 13. Se reuniren en lo Congrés varis diputats y senadors que representavan a 28 provincias interessadas en la cuestión vinicola. Se trobavan representats tots los partits politichs. Hi ha hegut unanimitat de perers en la desditzada obra del senyor Villaverde, convenintse en que 'ls presupostos acusan graves perjudicis en la riquesa vinicola.

Se firmá 'l decret per lo que s' accepta la tarifa de la Unió Postal Internacional, pera la correspondencia ab las islas Carolinas. Lo Govern anuncia que en breu será aixecat l' estat de guerra que regeix a Saragossa.

En la reunió que han tingut los diputats catalans s' acordá apoyar la proposició del senyor Sellarés relativa a la aprobació d' un empréstit de mil milions destinats a obras públicas.

Se ha celebrat una reunió a la que hi han assistit los jefes de las minorias y 'ls Srs. Silvela y Villaverde.

Lo Govern representat en dita reunió pel Sr. Silvela y 'l ministre d' Hisenda ha dit que preña nota de la proposició y que reunirá 'l Consell de ministros de modo que dema a las dues de la tarde contestará.

Los Srs. Silvela y Villaverde han dit que no s' poden comprometre a acceptar la fetxa de la reobertura de las Cortes en octubre, puig aquest assumpto correspon a la iniciativa régia.

Han manifestat, ademés, que tampoch tenian autorisació dels demés ministros para acceptar ó rebutjar la proposició de las minorias, de modo que han de sotmetre a sos companys de gabinet lo resultat de la reunió.

«El liberal» felicita al Sr. Romero Robledo per lo nou triomf que ahir conseguí en la Cambra.

Se burla de las componendas que tracten de realisar los sivelistas y fusionistas, puig lo país, diu, ha despertat y no s' avindrà a secundar lo joch de sagastins y conservadors.

Espanya desperta, afegeix, y 'l entusiasme que s' observa jamay pogué somniarse; de modo que 'ls verdaters liberals devém felicitarlos per aixó.

No hi ha que cedir; hem guanyat la batalla, de modo que 'ns trobem en lo cas de dir a tots los politichs que parlen de regeneració:

«O ab lo país ó contra 'l país».

Tractant després del nou donatiu de la regent, diu «El liberal» que 'l Govern no pot rebutjar lo milió de pessetas, pero tampoch deu sorprendre a ningú la conducta del Govern en aquesta cuestión, perque 'l senyor Silvela cambia de pensar cada cinch minuts.

Batintse en retirada diu «El Tiempo» que es de esperar que en la sessió d' avuy las oposicions no extremaran sas exigencias, puig sería sensible no arribar a una avinensa.

«L' imparcial» se felicita del resultat de la sessió d'ahir.

L' acort pres per las minorias, afegeix, es patriótic y per lo tant deu acceptarlo lo Govern.

Fassis ara l' arreglo proposat per lo Sr. Romero Robledo, afegeix l' articulista, y deixis la discussió dels presupostos para setembre.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Gas Reusense

Alumbrat eléctrich

Establert ja 'l servey del alumbrat eléctrich, aquesta Societat suministrará lo fluit ahont vulga que s' demani, desde la posta a la sortida del Sol, baix los mateixos preus establerts, a saber:

Table with lamp specifications: Una lámpara incandescent de 5 bujias, pessetas 1.25 al mes. de 10 > 1.75 al > de 16 > 2.50 al > de 25 > 3.75 al >

UN KILOWAT-HORA (que representa aproximadament lo consum d' una lámpara de 10 bujias durant trenta h. ras) pessetas 0.50 Així mateix continuarà practicant gratuitamente las instalaciones particulars. Reus 19 de Maig de 1899.—L' Administrador.

Singles 12

Singles 12

LLIBRERIA

REUS

Cumplert assortit d' objectes d' escriptori. Id. id. de llibres de 1.ª ensenyansa. Id. id. de llibres ratllats. Id. id. de tota classe de paper. Plomas, quaderns, carnets, llapis etc. etc.

TOT A PREUS VENTATJOSOS.

No vos equivoqueu.—Singles, 12.—Reus.

Anuncis particulars

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons facilis de compendre, la societat «Gas Reusense» acaba de ficsar preus inverossimils al fluit Réctrich, que en plasso més ó menes llarch se proposa servir als seus futurs abonats. Aquest acort del Gas Reusense donará com a immediat resultat la anulació del fluit gás en aquesta ciutat y sa substitució per lo fluit eléctrich.

Table with lamp specifications: Una lámpara incandescent de 5 bujias 1.25, de 10 1.75, de 16 2.50, de 25 3.75. Preu del kilowat, hora. 0.50

Llibre important CARTILLA RUSTICA

PREUS DELS PLANTADORS

Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, es de gran interes actualment a tots dos pagesos i propietaris de vinyas, tota vegada que en ells a més de donar-se compte dels importants temas que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrà en Sant Sadurn de Noya, s'hi troben explicades ab claretat totes aquelles operacions i cuydados que indispensablement requereix lo cultiu del nou cep americà, entre altres: multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda; y alseda dels ceps y manera de cuydarlos; verdader modo de espampolar y de abonar y femar las vinyas, etc.; etc; seguit d'altres no menys importants d'atos molt dignes de tenir-se en compte sobre la manera de conduhir la verema, modo d'obtenir bons vins negres, blancs y rosats, y cuydados de que deuen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan los més practichs i intelijents viticultors d'Espanya y França; tot ab lo fi d'obtenir lo millor rendiment possible del vi, pera que pugua compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volum en octav de més de 400 pàgines en bon paper y clara impressió, enquadernat a la holandesa y s ven en aquesta impremta, al preu de UNA PESSETA.

OBRA NOVA

Fills Ilustres de Reus

Francisco Gras y Elias

3 pessetas exemplar.—Se ven en aquesta impremta.

INSTITUT VACUNÓGENO SUÍS

LA USSANNE

Diposit exclusiu a Reus

D. ANTON SERRA (farmaceutich)

Arrabal Santa Anna, 80

LINFA

Plas.

Tubo pera 2 ó 3 vacunas. 1'00
 Tubo pera 8 a 10 vacunas. 1'50
 Tubo pera 20 a 25 vacunas. 3'00
 Estoig ab 5 tubos pera 2 a 3 vacunas. 4'00

PULPA

Plas.

Placas pera 3 a 4 vacunas. 1'50
 Placas pera 6 a 8 vacunas. 3'00
 Frascos pera 25 vacunas. 8'00
 Frascos pera 50 vacunas. 15'00

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSFURT

COMI ADO FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH

GARANTIZADAS PURAS

SOLOBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA.

KAINITA, ETC.

Lo més econòmic, lo més eficas, lo més durader

baix garantia del Sindicat de ventes de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l'empleo

A. D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

BANCH HIPOTECARI D' ESPANYA

Préstams hipotecaris al 5 per 100 d'interès anyal
Amortisables a llarch plasso de 5 a 50 anys

Ab garantia de fincas rústicas y urbanas.

Acabadas las anualitats que s' hagin pactat queda la finca lliure pera l' propietari, sens necessitat de cap gasto, ni tenir allavors que reembolsar cap part del capital. Ademes, lo Banch, accepta en qualsevol época lo reembols total ó parcial del préstam. No importa que las fincas estiguin hipotecadas. No s' adméten préstams inferiors a 5.000 pessetas. Pera més informes al Agent de dit Banch

JOAQUIM SOCIATS. Carrer Santa Anna, núm. 26.—Reus

Societat general de transports maritims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Juliol de 1899

Linea directa pera 'l rio de la Plata

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Juliol directament pera Montevideo y Buenos Aires lo magnífich y ràpit vapor francés

ESPAGNE

LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

lo dia 11 de Juliol lo vapor France

lo dia 27 de " " Bearn

Consignataris a Barcelona, RIPOL y C., Plassa de Palacio.—Bercl

Ferrocarril econòmic de Reus a Salou

Servey de trens de viatgers

que regirà desde 11 de Juliol de 1899.

SORTIDAS DE REUS		SORTIDAS DE SALOU	
Mati		Mati	
Tren núm. 2 a las 4:10	Tren núm. 1 a las 4:56		
>> 12 >> 5:45	>> 11 >> 6:30		
>> 14 >> 7:20	>> 13 >> 7:21		
>> 16 >> 8:09	>> 15 >> 8:10		
>> 4 >> 9:00	>> 12 >> 10:01		
>> 20 >> 10:48	>> 3 >> 10:49		
Tarde		Tarde	
Tren núm. 22 a las 12:35	Tren núm. 25 a las 2:35		
>> 6 >> 2:32	>> 27 >> 3:15		
>> 26 >> 3:14	>> 29 >> 3:57		
>> 28 >> 3:56	>> 31 >> 4:39		
>> 30 >> 4:38	>> 33 >> 5:21		
>> 32 >> 5:20	>> 35 >> 6:03		
>> 34 >> 6:02	>> 37 >> 6:45		
>> 36 >> 6:44			
Nit		Nit	
Tren núm. 38 a las 7:24	Tren núm. 39 a las 7:25		
	>> 41 >> 8:15		